Buna ziua

Referitor la problema care acum a devenit mai stringentă ca oricând respectiv, efectuarea profesiei de traducător prin mijloace de comunicare la distanță, aș dori să vă expun câteva aspecte de ordin legal și tehnic care reglementează și permite o astfel de modalitate de lucru cu clienții.

Am încercat să am o abordarea cât mai practica dar nu am putut să nu adaug în plus cateva precizari terminologice, astfel:

Terminologie

Înscrisul în formă electronică

Înscrisul în formă electronică este *colecția de date în formă electronică* având o semnificație inteligibilă fiind corespondentul electronic al inscrisului pe suport de hartie. Definiția legală nu distinge cu privire la mijloacele tehnice care permit inregistrarea/imprimarea/citirea informatiilor continute de inscrisul electronic. Sunt, așadar, astfel de înscrisuri: documentele electronice în format .doc, .pdf, .txt, .jpg etc., mesajele email, mesajele SMS, mesajele instantanee sau orice alt tip de format care poate transmite o informatie inteligibilă.

Semnătură electronică

Legea distinge între *semnătura electronică* și *semnătura electronică calificată(extinsă)*. Prima desemnează o colecție de date atașate sau conținute de un înscris în formă electronică, date care servesc ca metodă de identificare, fără a fi precizate cerințe asupra siguranței acestei metode de identificare. De pildă, pentru a identifica la prima vedere originea unui mesaj email se poate folosi atât numele autorului, plasat de obicei la sfârșitul mesajului, cât mai ales *adresa de email* a expeditorului; în mod similar, pentru a identifica la prima vedere originea unui mesaj SMS se poate folosi numărul de telefon al expeditorului.

Semnătura electronică calificată

(cf. *semnătura electronică avansată* în Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC
, *digital signature* în dreptul american) adaugă cerințe pentru a fi asigurat un nivel de încredere mai ridicat al metodei de identificare. Asemeni unei semnături „clasice”, pe hârtie, semnătura electronică extinsă trebuie
(1) să fie legată în mod unic de semnatar,
(2) să asigure identificarea semnatarului,
(3) să fie creată prin mijloace controlate exclusiv de semnatar și
(4) să fie legată de datele la care se raportează în așa fel încât să permită detectarea modificărilor ulterioare semnării.

Ultima cerință este specifică înscrisurilor în formă electronică și derivă din posibilitatea

Înființată prin Decizia Baroului București nr. 1746 din 2006 CIF - RO18569360
București, str.Căderea Bastiliei nr.80-84, parter, sector 1, IBAN - RO11BACX0000000038288250 deschis la Unicredit Țiriac Bank
e-mail:office@chiric.eu, fax: 021.224.60.29, mobil: 0374 914

.

tehnică de a controla automat integritatea unui înscris. *Mutatis mutandis*, acestui procedeu îi corespunde în domeniul înscrisurilor „clasice" semnarea tuturor paginilor unui document, menționarea numărului de pagini și eventual bararea spațiilor libere, pentru a preveni adăugirile ulterioare semnării.
În practică, realizarea cerințelor semnăturii electronice extinse nu poate fi garantată în mod absolut, ci numai într-o anume măsură, așa cum vom observa mai departe, dar acest aspect priveste strict partea legala cu privire la prezumtii.

Ceea ce este însă cel mai important, este principiul statuat în art.25 - privind efectele juridice ale semnăturii electronice din Regulamentul 910/2014, astfel:

(1) Unei semnături electronice **nu i se refuză efectul juridic și posibilitatea de a fi acceptată ca probă în procedurile judiciare** doar din motiv că aceasta este în format electronic sau că nu îndeplinește cerințele pentru semnăturile electronice calificate.
(2) O **semnătură electronică calificată are efectul juridic echivalent al unei semnături olografe.**
(3) O semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat eliberat de un stat membru este recunoscută drept semnătură electronică calificată în toate celelalte state membre.

Tipuri de certificate

În mod obișnuit, identificarea unei persoane se face cu ajutorul unui act de identitate emis de o autoritate publică. Până la proba contrară, posesorul unui astfel de act este prezumat a avea identitatea menționată.
Există, însă, posibilitatea ca un particular să emită un act de identitate pentru un scop bine precizat – ex. legitimația de serviciu servește la identificarea titularului și la atestarea calității de salariat în relațiile cu personalul de pază.
În mediul electronic, corespondentul actului de identitate este, de regulă, **certificatul digital**. Acesta este un fișier care conține atribute de identificare a persoanei și date tehnice necesare verificării semnăturii electronice.
Din punct de vedere tehnic, certificatul digital poate fi emis de oricine, inclusiv de titularul lui (ex. self-signed certificate), cu toate consecințele asupra încrederii care îi poate fi acordată.
Această posibilitate tehnică a dus la necesitatea unui cadru prin care să fie asigurată opozabilitatea certificatelor și răspunderea furnizorilor de servicii de certificare.
Ca și în cazul tipurilor de semnătură electronică, legea opune *certificatului* („simplu" – cel care poate fi generat de oricine) un *certificat calificat*, care trebuie să respecte cerințele legale în ceea ce privește (1) datele conținute (articolul 18) și (2) furnizorul de servicii de certificare (articolul 20).
Certificatul, în ambele sale forme, este utilizat pentru atestarea identității celui care îl utilizează, în mediul online (electronic) inclusiv cu ocazia semnării înscrisurilor în format electronic.
Așa cum un act de identitate declarat pierdut, distrus sau furat de titularul său devine nul de drept (cf. articolul 21:3 din OUG 97/2005) pentru a preveni, cel puțin formal, utilizarea neautorizată a actului, un certificat digital poate fi revocat sau suspendat la cererea titularului. De aceea legea insistă asupra unei formulări cât mai explicite atunci când reglementează semnătura electronică extinsă bazată pe un „certificat calificat *nesuspendat sau nerevocat la momentul respectiv*" (articolul 5).

Înființată prin Decizia Baroului București nr. 1746 din 2006
București, str.Căderea Bastiliei nr.80-84, parter, sector 1,
e-mail:office@chiric.eu, fax: 021.224.60.29, mobil: 0374 914
CIF - RO18569360
IBAN - RO11BACX0000000038288250 deschis la Unicredit Țiriac Bank

Tipuri de furnizori de servicii de certificare

Furnizorul de servicii de certificare este în esență persoana care eliberează *certificate*, fără a fi condiționat de o acreditare prealabilă din partea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor. *Furnizorul de servicii de* ***certificare digitală*** este obligat să respecte cerințele articolelor 18-22 din lege. Aceste cerințe privesc existența unei baze materiale care să permită prestarea serviciului în condiții de siguranță și operativitate.
Pentru o confirmare a îndeplinirii cerințelor legale, furnizorii de servicii de certificare au posibilitatea (nu și obligația) de a solicita acreditare din partea autorității de resort.
Regimul juridic al semnăturii electronice
Primele 11 articole ale legii prevăd efectele juridice asociate semnăturii electronice. În primul rând, legea se completează cu dreptul comun în materia încheierii, validității și efectelor actelor juridice (ex. Codul civil etc)
In acest sens trebuie avute in vedere si principiile statuate la nivelul UE, respectiv faptul că:
Statele membre sunt obligate să recunoască unui înscris în formă electronică purtând o semnătură electronică avansată („extinsă" în terminologia legii române) bazată pe un certificat calificat și creată cu ajutorul unui dispozitiv securizat (1) aceeași valoare ca și înscrisului pe suport de hârtie semnat de mână („înscris sub semnătură privată" în accepțiunea Codului civil – articolul 1176 și următoarele) și (2) admisibilitatea ca probă în justiție;

Statele membre trebuie să se asigure că nu vor refuza (1) eficiența juridică a unei *semnături electronice* (N.B. „simplă", nu avansată/extinsă!) și (2) admisibilitatea ca probă în justiție, doar pentru unul dintre următoarele motive: semnătura este în formă electronică, semnătura nu se bazează pe un certificat calificat, semnătura nu se bazează pe un certificat calificat eliberat de un furnizor acreditat de servicii de certificare, semnătura nu este creată printr-un dispozitiv securizat.''

O aplicare în practică a acestor prevederi face ca un înscris în formă electronică neasimilabil înscrisului sub semnătură privată pe motiv că semnătura nu a fost generată cu ajutorul unui certificat calificat sau a unui dispozitiv securizat să poată în continuare să constituie un mijloc de probă admisibil în justiție (ve Regulament), dacă poartă o *semnătură electronică* („simplă"). Această interpretare corespunde conceptului de „început de dovadă scrisă" prevazuta de Codul civil.

Înscris în formă electronică, purtând semnătura electronică (calificată) extinsă

Condițiile cerute de lege (articolul 5 din lege) privind semnătura pentru ca un înscris în formă electronică să fie asimilat ca efecte juridice înscrisului sub semnătură privată sunt:
1. semnătura electronică să fie una (calificată) extinsă;
2. semnătura să se bazeze pe un certificat calificat nesuspendat și nerevocat în momentul semnării;
3. semnătura să fie generată cu ajutorul unui dispozitiv securizat (ex token -definit în lege).

Înscrisul în formă electronică îndeplinind condițiile enumerate satisface și cerința formei scrise, atunci când aceasta este cerută ca o condiție de probă (*ad probationem*) sau de validitate (*ad validitatem*) a unui act juridic (articolul 7 din lege).
Prin contrast, nu pot fi asimilate înscrisului sub semnătură privată, ci numai unui început

Înființată prin Decizia Baroului București nr. 1746 din 2006 CIF - RO18569360
București, str.Căderea Bastiliei nr.80-84, parter, sector 1, IBAN - RO11BACX0000000038288250 deschis la Unicredit Țiriac Bank
e-mail:office@chiric.eu, fax: 021.224.60.29, mobil: 0374 914

de dovadă scrisă (deci admisibil ca mijloc de probă în justiție): (1) înscrisul în formă electronică, purtând o semnătură electronică „simplă"; (2) înscrisul în formă electronică, purtând o semnătură electronică extinsă, care se bazează pe un certificat calificat revocat sau suspendat;
(3) înscrisul în formă electronică, purtând o semnătură electronică extinsă care nu a fost generată cu ajutorul unui dispozitiv securizat.

Din modul de reglementare a semnăturii electronice (claificate) extinse necesare pentru ca un înscris în formă electronică să fie asimilat unui înscris sub semnătură privată rezultă că mesajele SMS sau cele instantanee, prin limitări tehnologice inerente, nu pot îndeplini condițiile legale, neputându-se atașa certificate calificate unor astfel de mesaje. Totuși, nu poate fi refuzată *de plano* valoarea lor ca mijloace de probă în forma începutului de dovadă scrisă.

Înscris în formă electronică, purtând o semnătură electronica.

Înscrisul în formă electronică, purtând o semnătură electronică („simplă"), *dacă este recunoscut de cel căruia i se opune*, are același efect ca și actul autentic între cei care l-au subscris și cei care reprezintă drepturile lor. Prevederea este similară celei prevazuta in Codul civil („Actul sub semnătură privată, recunoscut de acela cărui se opune, este privit, după lege, ca recunoscut, are același efect ca actul autentic, între acei care l-au subscris și între cei care reprezintă drepturile lor").
Dacă înscrisul nu este recunoscut de cel căruia i se opune instanța este obligată să dispună întotdeauna ca verificarea să fie făcută prin expertiză (articolul 8 din lege).„ Expertiza nu poate ignora posibilitatea reală și serioasă de falsificare a înscrisurilor electronice (ex. furtul instrumentelor și datelor necesare generării semnăturii electronice, email spoofing, SMS spoofing).

În final, aș dori să menționez pașii care trebui urmați pentru a implementa în mod practic aceste proceduri de lucru cu clienții:

1.Solicitați obținerea unei semnăturii electronice calificate de la unul din furnizorii de astfel de servicii - https://www.comunicatii.gov.ro/wp-content/uploads/2020/01/Registru-furnizori-.pdf
Atenție, semnătura electronică trebuie emisă pe numele persoanei fizice care face traducerea iar în completare, acolo unde este cazul forma juridică de exercitare a profesiei.! Totodată solicitați pe lângă scopul de efecuare traduceri și scopul de semnare e-mail-uri. Vă va fi de folos în corespondanța cu clienții și autoritățile pentru a putea dovedi identitatea dvs.

2. Mergeți la furnizorul de servicii să vă identifice și să vă elibereze certificatul digital atașat semnăturii electronice și Token-ul care vă permite să inserați semnătura electronică în documente.

3. Instalați aplicațiile necesare pentru utilizarea Token-ului și exersați de câteva ori semnarea de documente.
Nu ezitați să solicitați suport tehnic de la furnizor.

Înființată prin Decizia Baroului București nr. 1746 din 2006
București, str.Căderea Bastiliei nr.80-84, parter, sector 1,
e-mail:office@chiric.eu, fax: 021.224.60.29, mobil: 0374 914
CIF - RO18569360
IBAN - RO11BACX0000000038288250 deschis la Unicredit Țiriac Bank

4. Încercați să replicați procedurile de redactare, semnare din viața reală cu cea din mediul electronic. Documentele dacă sunt distincte este recomandat să le semnați individual. Daca la traducere trebuie anexate și actele după care faceți traducerile anexați-le în același document cu traducerea și semnați-le electronic.

Atenție, prin semnarea unor astfel de documente sunteți pe deplin responsabil dpdv civil și penal pentru orice consecință datorată neglijenței dvs.

5. Aveți mare grijă de Token și de calculatorul unde se află instalate aplicațiile de semnare electronică. Pierderea lor și divulgarea parolei echivalează cu a lăsa ștampila și foi albe cu semnătura dvs într-un loc public.

6. Folosiți în permanență sisteme de back-up ale e-mailurilor și documentelor semnate electronic. Nu veți putea face proba în fața autorităților dacă apar probleme juridice. O copie de siguranta pe hartie este o optiune.

7. Ca un plus, documentele semnate electronic de dvs le puteți arhiva electronic conform Legii arhivei electronice – la un furnizor de servicii de arhivare electronică.

In măsura în care mai aveti nelămuriri nu ezitati sa ma contactati.

Liviu *București, 27.03.2020*

În această perioadă puteți folosi spațiul virtual pentru tele si video conferință.

Via Browser sau Aplicatie CISCO Webex (IOS, Android):
Spatiul Virtual - SCA Chiric & Chiric

sau Via Phone:
Phone no:0311305283
Access code: 627 277 770#
Host PIN: 9057

Liviu Chiric
Avocat

CHIRIC | CHIRIC
societate civilă de avocați

_____

h: 0 753 153 110
e: liviu@chiric.eu
w: www.chiric.eu

str.Căderea Bastiliei nr.80-84
sector 1, Bucuresti, 010 616

_____

Înființată prin Decizia Baroului București nr. 1746 din 2006
București, str.Căderea Bastiliei nr.80-84, parter, sector 1,
e-mail:office@chiric.eu, fax: 021.224.60.29, mobil: 0374 914
CIF - RO18569360
IBAN - RO11BACX0000000038288250 deschis la Unicredit Țiriac Bank